

การพัฒนารูปแบบการป้องกันความผิดปกติของระบบกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงานของคนงานทำ
ตะกร้าในวิสาหกิจชุมชน

DEVELOPMENT OF A PREVENTION PROGRAM FOR WORK-RELATED MUSCULOSKELETAL
DISORDERS AMONG BASKET MAKING WORKERS IN COMMUNITY ENTERPRISE

นิสากร กรุงไกรเพชร 5137736 PPH/D

สศ. (พยาบาลสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรวรรณ แก้วบุญชู, Ph.D., สรา อารมณ์, Ph.D., Malcolm Sim, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการป้องกัน
ความผิดปกติของระบบกระดูกและกล้ามเนื้อจากการทำงานของคนงานและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบที่
พัฒนาขึ้น ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ คนงานทำตะกร้า 25 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตเทศบาลสุนทรภู่
จังหวัดระยอง ประเทศไทย กลุ่มเปรียบเทียบได้เข้าร่วมในการศึกษาเฉพาะระยะการพัฒนานวัตกรรม ก่อน
เริ่มการพัฒนาแบบได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อ สร้างการมีส่วนร่วมและพันธสัญญา ใน
การเข้าร่วมโครงการ วิธีการเก็บข้อมูลในการศึกษานี้ใช้วิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิง ปริมาณ
ถูกนำมาวิเคราะห์โดยการวัดความแปรปรวน การหาความสัมพันธ์ การหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ส่วน
การวิเคราะห์เชิงโครงสร้างเนื้อหาใช้สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

รูปแบบการป้องกัน พัฒนาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์กิจกรรมที่เกิดขึ้นใน
กระบวนการพัฒนาแบบ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมโครงการ การตัดสินใจ
ร่วมกันและปฏิบัติตามแผน การแบ่งปันข้อมูลและเรียนรู้กันและกัน และการสนับสนุนให้พัฒนาสิ่งใหม่
นักวิจัยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เสริมแรงให้คนงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำงานไปด้วยกัน
ภายใต้การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด ความคิดผลที่ได้ทำให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจสถานการณ์ของตนเองดีขึ้น
ตระหนักในปัญหา และมีความมั่นใจมากขึ้นในการแก้ไขปัญหา ผลของรูปแบบการป้องกันสามารถลด
ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การปรับปรุงสภาพการทำงาน พฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก และลด
อัตราความชุกของโรกระบบกระดูกและกล้ามเนื้อในรอบ 7 วันที่ผ่านมาได้จาก ร้อยละ 76 เป็น 30 รวมทั้ง
ลดความรุนแรง ของอาการของโรกระบบกระดูกและกล้ามเนื้อลงได้ สถานีงานที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ มี
ประสิทธิผลเมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับกลุ่มควบคุม

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของรูปแบบ คือ การ ระบุสิ่งคุกคามในงาน การสร้างความ
เป็นเจ้าของ บรรยากาศการเสริมแรงและการจูงใจระหว่างคนงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการสะท้อน
ความรู้และประสบการณ์ เหล่านี้ทำให้เกิดวงจรการเรียนรู้ ที่ยังคงมีการพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ แม้ว่านักวิจัยได้
ออกจากพื้นที่แล้ว